

Jak realizuje się prawo do informacji publicznej na Dolnym Śląsku?

Raport z monitoringu dostępu do informacji publicznej w Jednostkach Samorządu Terytorialnego w województwie dolnośląskim przeprowadzonego przez Dolnośląską Federację Organizacji Pozarządowych w okresie czerwiec -lipiec 2009.

Opracowanie raportu:

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych

pl. Solidarności 1/3/5 pok. 515

53-661 Wrocław

tel./fax: (0-71) 793 23 24

e-mail: dfop@dfop.org.pl

www.dfop.org.pl

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Analiza prawna.....	4
3. Ogólne wyniki badania.....	5
4. Podsumowanie i rekomendacje.....	7
5. Informacje o Dolnośląskiej Federacji Organizacji Pozarządowych.....	10

Jak realizuje się prawo do informacji publicznej na Dolnym Śląsku?

Raport z monitoringu dostępu do informacji publicznej w Jednostkach Samorządu Terytorialnego w województwie dolnośląskim przeprowadzonego przez Dolnośląską Federację Organizacji Pozarządowych w okresie czerwiec -lipiec 2009.

1. Wprowadzenie

Raport ten jest podsumowaniem wyników badania dotyczącego dostępu do informacji publicznej. Monitoring przeprowadzony został we wszystkich 195 Jednostkach Samorządu Terytorialnego na Dolnym Śląsku w okresie od czerwca do lipca 2009 roku.

Celem raportu jest przedstawienie informacji na temat wywiązywania się podmiotów objętych monitoringiem z obowiązku udostępniania informacji publicznej. Przy przygotowaniu pisma z prośbą o informację do urzędów przyjęto założenie, iż dostęp do informacji publicznych w samorządach jest realizowany zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej.

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych podjęła się stworzenia aktualnej bazy danych osób zajmujących się w swoich obowiązkach współpracą z organizacjami pozarządowymi w danym urzędzie. Baza taka nie istnieje w żadnym z podmiotów instytucji publicznej w naszym województwie. W dniach 02-03.06.2009 r. drogą mailową, na dostępne na stronach internetowych ogólne adresy 195 JST z Dolnego Śląska, został wysłany z biura Federacji wniosek o udzielenie informacji publicznej dotyczącej aktualnych danych osoby/osób, które w ramach swoich obowiązków podejmują współpracę z organizacjami pozarządowymi w danym Urzędzie.

Raport ma wspomóc poprawę funkcjonowania ustawy o dostępie do informacji publicznej w badanych jednostkach. Autorzy raportu liczą, że wnioski płynące z wyników badania pomogą urzędom w procesie udzielania informacji publicznej zgodnie z wymogami prawnymi.

Raport powstał w ramach działań pozafinansowych Dolnośląskiej Federacji Organizacji Pozarządowych.

2. Analiza prawna

Informacją publiczną jest każda wiadomość wytworzona lub odnoszona do władz publicznych, a także wytworzona lub odnoszona do innych podmiotów wykonujących funkcje publiczne, w zakresie wykonywania przez nie zadań władzy publicznej i gospodarowania mieniem komunalnym lub mieniem Skarbu Państwa.

Zgodnie z art. 2 Ustawy o dostępie do informacji publicznej, prawo dostępu do informacji publicznej przysługuje **każdemu** niezależnie od obywatelstwa, pochodzenia etnicznego, narodowości, wykonywanego zawodu, poziomu wykształcenia, orientacji seksualnej, płci lub stopnia niepełnosprawności. Nie istnieje przy tym obowiązek wykazywania przez zainteresowanego interesu prawnego czy faktycznego w uzyskaniu tej informacji.

Prawo do informacji publicznej wynika wprost z art. 61 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. „Obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. (...) Prawo do uzyskiwania informacji obejmuje dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu.”

Zgodnie z art. 7 ustawy o dostępie do informacji publicznej, informację publiczną udostępniania się na kilka sposobów:

- Publikowania danych w Biuletynie Informacji Publicznej;
- Udostępniania informacji na wniosek.

Zgodnie z art. 13 udostępnianie informacji publicznej na wniosek następuje bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. Jeśli informacja nie może być przekazana w tym terminie, podmiot zobowiązany (adresat wniosku) musi zawiadomić wnioskodawcę o powodach opóźnienia oraz o terminie, w jakim udostępni informację. Termin ten nie może być dłuższy niż 2 miesiące od złożenia Wniosku.

Odmowa udostępnienia informacji oraz umorzenie postępowania w zakresie udostępnienia informacji następuje w drodze decyzji podjętej przez organ władzy publicznej. Od tej decyzji przysługuje odwołanie, a następnie – jeśli zapadłe rozstrzygnięcie narusza przepisy ustawy – skarga do sądu administracyjnego. **Art. 16.**

Ustawa przewiduje także sankcje karne dla osób, które pomimo ciążącego na nich obowiązku nie udostępniają informacji publicznych. Takie zachowanie jest zagrożone grzywną lub karą ograniczenia albo pozbawienia wolności do roku. **Art. 23.**

3. Ogólne wyniki badania.

W celu zbadania dostępu do informacji publicznej w samorządach lokalnych na Dolnym Śląsku do wszystkich JST wysłany został pocztą elektroniczną pisemny wniosek z prośbą o udzielenie informacji, w którym znalazło się 5 pytań:

1. Adres urzędu,
2. Imię i nazwisko osoby zajmującej się współpracą z organizacjami pozarządowymi,
3. Zajmowane stanowisko/dział,
4. Bezpośredni telefon/fax,
5. Bezpośredni adres e-mail.

Poprosiliśmy, aby dane przesyłane były drogą mailową lub podane telefonicznie do biura Federacji.

Badaniem objętych zostało 195 urzędów miasta i gminy oraz starostw powiatowych na Dolnym Śląsku.

Spośród 195 JST odpowiedzi na wszystkie 5 pytań w ustawowym terminie 14 dni udzieliło 67 urzędów tj. 34 %. Wśród 67 odpowiedzi 5 udzielono telefonicznie.

1. UG Wisznia Mała	24. UG Święta Katarzyna	48. UG Siekierczyn
2. UMiG Niemcza	25. UG Ruja	49. UG Złotoryja
3. UM Głuszyca	26. UG Dzierżoniów	50. UM Świeradów Zdrój
4. UG Kobierzyce	27. UM Strzegom	51. UMiG Wiązów
5. UM Jaworzyna Śląska	28. UMiG Strzelin	52. UM Zgorzelec
6. UM Oława	29. UM Jelenia Góra	53. UG Kotla
7. UMiG Jelcz-Laskowice	30. UM Brzeg Dolny	54. UG Krotoszyce
8. SP w Kamiennej Górze	31. SP w Wołowie	55. UG Kunice
9. UM Dzierżoniów	32. UMiG Łądek Zdrój	56. UM Ząbkowice
10. UG Stronie Śląskie	33. UM Milicz	57. SP w Złotoryi
11. UG Stare Bogaczowice	34. UG Ciepłowody	58. UG Mysłakowice
12. UG Lubań	35. UMiG Prusice	59. UM Jawor
13. UMiG Bystrzyca
Kłodzka	36. UG Udanin	60. SP w Lubaniu
14. UM Zawidów	37. UMiG Wołów	61. SP Wałbrzych
15. UG Czarny Bór	38. UM Kudowa Zdrój	62. UG Kamienna Góra
16. UG Łagiewniki	39. UG Oleśnica	63. UM Nowa Ruda -
telefonicznie
17. UG Dziadowa Kłoda	40. UM Wałbrzych	64. UG Palterówka -
telefonicznie
18. UMiG Twardogóra	41. UM Szczawno Zdrój	65. UMiG Radków -
telefonicznie
19. UMiG Bardo	42. UG Zagrodno	66. UG Oława -
telefonicznie
20. SP w Oleśnicy	43. UM Oleśnica	
21. UG Świdnica	44. UMiG Polkowice	
22. UG Czernica	45. UG Przeworno	
	46. UG Długołęka	

W tym - w 16 urzędach, które nadesłały odpowiedź w ustawowym terminie do 14 dni brakowało kompletnych informacji.

1. SP w Jaworze – brak adresu urzędu;
2. UG Paszowice – brak adresu urzędu, informacji o zajmowanym stanowisku i kontakcie telefonicznego i mailowego;
3. UG Marciszów – brak adresu urzędu, brak informacji o zajmowanym stanowisku, kontakcie telefonicznego i mailowego;
4. UG Kostomłoty – brak adresu urzędu, brak informacji o zajmowanym stanowisku, kontakcie mailowego;
5. UM Wrocław – odpowiedź, że informacja dot. osób wisi na stronie internetowej Urzędu;
6. UM Pieszycy – brak adresu urzędu;
7. UM Bogatynia - brak adresu urzędu;
8. SP w Trzebnicy – brak adresu urzędu;
9. SP w Bolesławcu – brak adresu urzędu i kontaktu mailowego;
10. UG Jerzmanowa – brak adresu urzędu i kontaktu mailowego;
11. SP w Legnicy – brak danych o urzędzie;
12. UG Osiecznica – brak adresu urzędu i kontaktu mailowego;
13. SP w Dzierżoniowie – brak adresu urzędu;
14. SP w Kłodzku- brak informacji o zajmowanym stanowisku;
15. SP we Wrocławiu – brak adresu urzędu;
16. UG Bierutów –brak adresu urzędu, informacji o zajmowanym stanowisku i kontakcie telefonicznego i mailowego.

W terminie przekraczającym 14 dni od wysłania wniosku o udzielenie informacji do biura Federacji trafiły kompletne informacje z następujących podmiotów:

1. UG Warta Bolesławiecka;
2. SP w Świdnicy;
3. UM Duszniki Zdrój;
4. UM Polanica Zdrój.

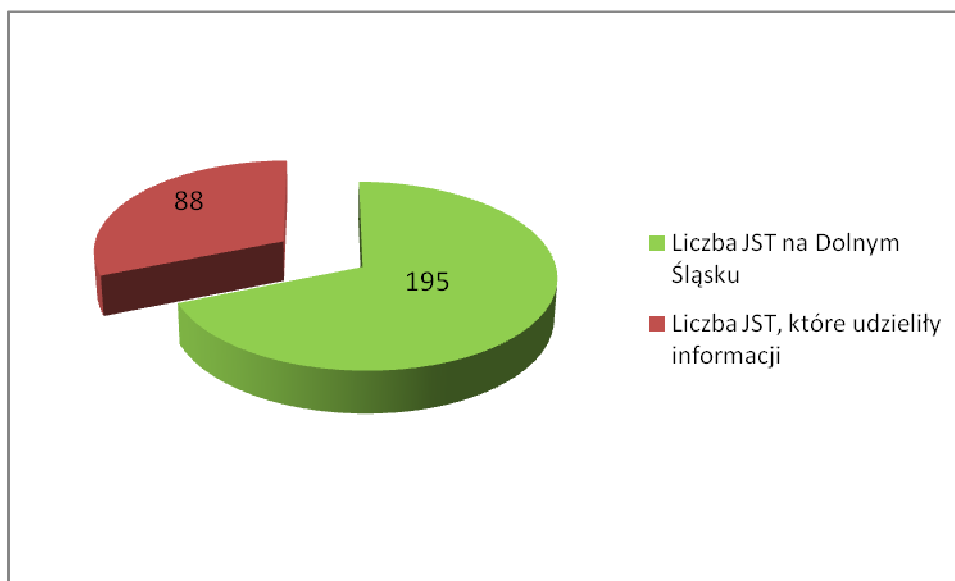
W terminie przekraczającym 14 dni od wysłania wniosku o udzielenia informacji do biura Federacji trafiły niekompletne informacje z następujących podmiotów:

1. UG Kondratowice – brak adresu, informacji o zajmowanym stanowisku

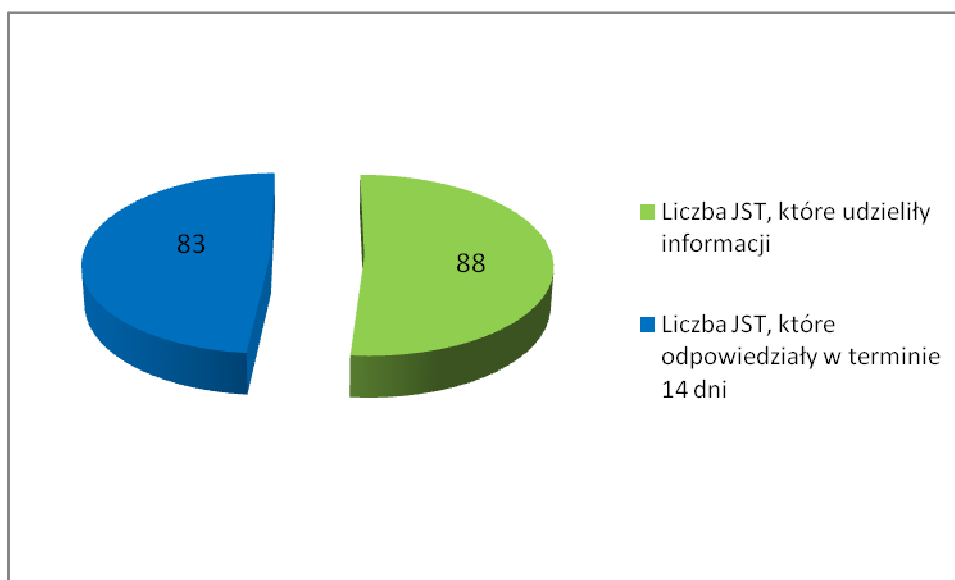
4. Podsumowanie i rekomendacje

W okresie od wysłania pocztą elektroniczną wniosku o udostępnienie informacji publicznej tj. 02-03.06.09 do 15.07.09 do biura telefonicznie lub mailowo trafiły dane z 88 na 195 Jednostek Samorządu Terytorialnego z terenu Dolnego Śląska (czyli 45% wszystkich JST)

Liczba JST, które udzieliły informacji do ogólnej liczby JST

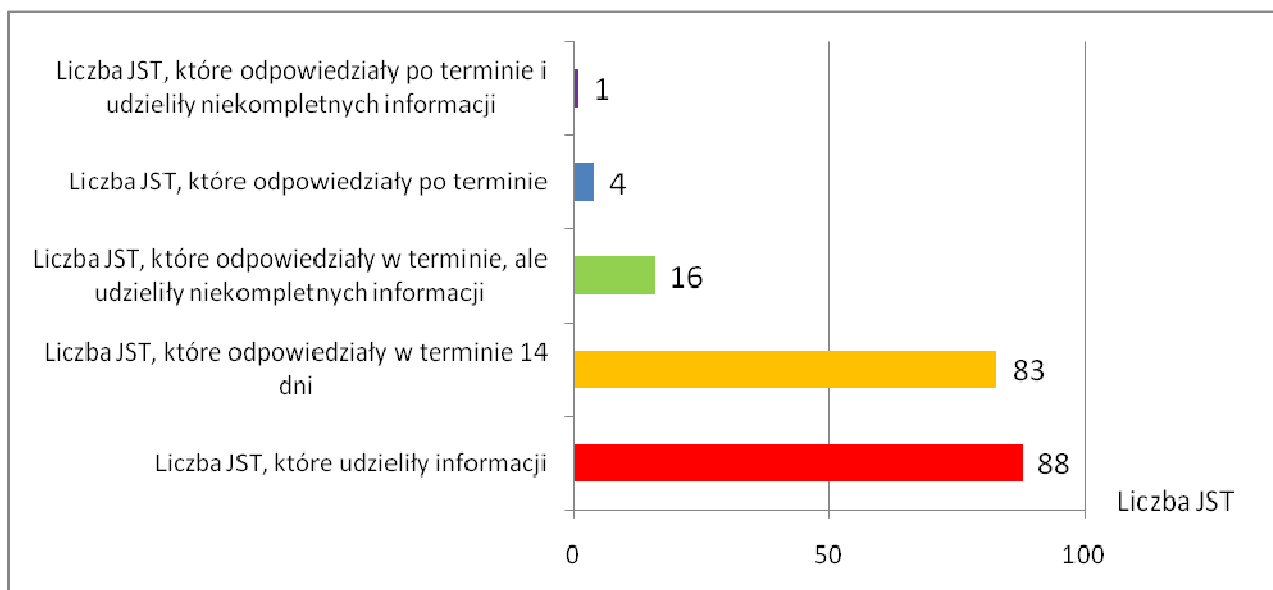

Liczba JST, które udzieliły informacji w terminie 14 dni do liczby organizacji, które w ogóle odpowiedziały na zapytanie

Zgodnie z zapisem Ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. (Dz. U. z dnia 8 października 2001 r.) informacja publiczna powinna być udostępniona na wniosek bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. W związku

z tym zapisem z 88 Urzędów, które wysłały informację 83 odesłały ją w terminie 14 dni od otrzymania prośby o udzielenie informacji (94% tych, które udzieliły informacji).

Z badania dotyczącego dostępu do informacji publicznej, wynika, że 107 JST na 195 nie udzieliło odpowiedzi na mailowa prośbę o udzielenie informacji publicznej **to aż 55%**.

Podstawowym wnioskiem, jaki nasuwa się po analizie badań jest potrzeba zwiększenia wiedzy wśród pracowników urzędów z zakresu stosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej, jak również sama popularyzacja ustawy o dostępie do informacji publicznej.

Naszą propozycją rozwiązania tego stanu rzeczy jest zapoznanie się urzędników z treścią ustawy o dostępie do informacji publicznej poprzez spotkania informacyjno – szkoleniowe.

DFOP od września do grudnia będzie prowadził spotkanie informacyjne dotyczące ustawy, w ramach projektu „Mam Prawo” kampania społeczna na rzecz aktywnego obywatelstwa. Projekt trwa **od sierpnia 2009 r. do lutego 2011r.** Realizatorem projektu jest Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych. Parterem projektu zaś Regionalne Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych. Projekt współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Poddziałanie 5.4.2 – Rozwój dialogu obywatelskiego.

Projekt ma na celu zwiększenie mechanizmów obywatelskiego nadzoru nad funkcjonowaniem instytucji zaufania publicznego i zwiększenie wiedzy z zakresu

prowadzenia działań strażniczych wśród mieszkańców Dolnego Śląska.

Adresatami projektu są: **przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciele samorządu lokalnego i administracji publicznej oraz wszyscy zainteresowani** podniesieniem wiedzy z zakresu prowadzenia działań strażniczych.

1) Cykl szkoleń dla Liderów NGO z zakresu tworzenia i stosowania programów społecznego nadzoru nad funkcjonowaniem administracji publicznej w tym:

(a) aspekty formalno – prawne przy realizacji działań strażniczych m.in. praktyczne stosowanie: ustawy o dostępie do informacji publicznej., ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, co powinien zawierać BIP, akty regulujące realizację zadań publicznych.

(b) narzędzia monitoringu - tworzenie planu i strategii monitoringu administracji publicznej, posługiwanie się narzędziami monitoringu, budowanie lokalnych grup monitoringu.

(c) wystąpienia publiczne: organizowanie spotkań z obywatelami, prowadzenie debaty, elementy facylitacji, współpraca ze społecznością lokalną.

2) Tworzenie i wsparcie Lokalnych Grup Monitoringu.

3) Spotkania informacyjne dla mieszkańców Dolnego Śląska dotyczące stosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej.

4) Kampania informacyjno – promocyjna: filmy, broszury.

5. Informacje o Dolnośląskiej Federacji Organizacji Pozarządowych

Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych jest związkiem stowarzyszeń działającym na terenie województwa Dolnośląskiego.

Działamy na rzecz naszych organizacji członkowskich, całego sektora pozarządowego oraz na rzecz idei wszechstronnego rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Zrzeszamy blisko 100 organizacji pozarządowych z rejonu Dolnego Śląska - w tym związki branżowe. Naszą misją jest budowanie płaszczyzn współpracy, animowanie i rozwijanie aktywności lokalnej, wymiana informacji i doświadczeń oraz inicjowanie wspólnych działań. Federacja pełni rolę rzecznika interesów organizacji członkowskich, podejmując działania tam, gdzie pojedyncze organizacje są za słabe, gdzie potrzeba silnego głosu wyrażenia wspólnego stanowiska.

Federacja świadczy swoje usługi przede wszystkim dla organizacji członkowskich, jednakże wspieramy również całe środowisko organizacji pozarządowych na Dolnym Śląsku. DFOP przestrzega standardów dobrego działania wynikających z ustalonych zasad - w szczególności według Karty Zasad Działania Organizacji Pozarządowych - przyjętej przez Walne Zebranie. Działamy w obszarze rozwijania współpracy i standardów działania organizacji pozarządowych, rzecznictwa interesów ngo, współpracy ngo z administracją publiczną, opiniowania prawodawstwa, wspierania działalności organizacji członkowskich.

DFOP realizuje swoje działania statutowe poprzez następujące inicjatywy tj.:

1. Wsparcie organizacji członkowskich poprzez:

- Realizację projektów,
- Rzecznictwo,
- Informację.

2. Działania strażnicze poprzez:

- Monitoring realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na Dolnym Śląsku,
- Monitoring współpracy samorządów lokalnych z organizacjami pozarządowymi,
- Monitoring stosowania ustawy o dostępie do informacji publicznej.

3. Współpracę z samorządem poprzez:

- Szkolenia z zakresu współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi.
- Zainicjowanie i moderowanie procesu budowy wieloletniego Programu Współpracy organizacji pozarządowych z Urzędem Miasta Wrocław w ramach projektu: „Wrocław przyjazny NGO”. Cykl spotkań warsztatowych dla przedstawicieli samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych.

4. Budowanie dobrego wizerunku III sektora poprzez stały kontakt z mediami.

5. Konkurs Akcja Akacja.

Przeprowadzenie 4 z kolei konkursów o tytuł „Niezwyczajnej Polki” w ramach Akcji Akacji.

Celem konkursu jest nagrodzenie pełnych inwencji kobiet, zmieniających swoje otoczenie, okolicę i świat na lepszy. Pokazujemy, jak wiele kobiet działa społecznie promując przy tym otwartość i tolerancję. Nagrodą w konkursie jest zasadzenie drzewka akacji w Parku im. Słowackiego we Wrocławiu. To już trzecie drzewko naszych aktywnych Pań.

6. Wolontariat pracowniczy.

Działania związane z promocją wolontariatu pracowniczego, zmierzające do zaangażowania się pracowników firm do pracy wolontarystycznej na rzecz organizacji pozarządowych i innych instytucji społecznych.

7. Realizacja licznych projektów w obszarach:

- Konsolidacji środowiska organizacji pozarządowych,
- Wsparcia dla III sektora,
- Współpracy z samorządem lokalnym,
- Ekonomii społecznej,
- Aktywnego obywatelstwa,
- Nowoczesnych technologii.

Kontakt

Wszystkich zainteresowanych przystąpieniem do Federacji lub współpracę zapraszamy do kontaktu:

➤ **Osobiście lub listownie:**

pl. Solidarności 1/3/5

V piętro, pokój 513-515

53-661 Wrocław;

➤ **Telefonicznie:**

(071) 793 23 24;

➤ **Mailowo:**

dfop@dfop.org.pl,

Zachęcamy wszystkich zainteresowanych do odwiedzenia strony internetowej www.dfop.org.pl, na której znajdują się: informacje o realizowanych przez Federację projektach, baza organizacji członkowskich, aktualne informacje oraz oferta projektowa.